

Тинний В.І., ст. викладач,
Шамхалова Н.А., ст. викладач,
кафедра іноземних мов ФЕФ

РЕАЛІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ У НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМАХ ІЗ ФАХОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Модернізація цінностей і перехід системи освіти України до Болонських стандартів актуалізує процес збереження і зрощення системи національних (історичних, традиційних) цінностей із Європейськими цінностями.

Одним із провідних напрямків подальшої реалізації Болонських інновацій у галузі освіти є посилення наукової складової в діяльності університетів. З іншого боку, модернізацію науки неможливо здійснити без активного розв'язання проблеми інтеграції науки та освіти. На думку учених, саме у вищих навчальних закладах, університетах насамперед реалізовується принцип єдності навчання і наукових досліджень. Консолідація зусиль освітян і науковців сприяє виробленню інтегрованих програм навчання і тренінгу.

Посилення наукової складової діяльності університетів має вдосконалити систему української освіти, створити умови для приведення рівня та якості освітнього потенціалу і кадрового забезпечення країни у відповідність з вимогами інноваційно орієнтованої економіки та європейської інтеграції в цілому. Крім того, реалізація наукового підходу в освіті неможлива без вирішення дуже важливого питання інформатизації освіти.

Наукова діяльність безпосередньо впливає на якість навчального процесу, забезпечуючи наукову співпрацю викладачів і студентів, атмосферу творчого пошуку. Для студентів це унікальна можливість опанувати сучасні наукові методики, доторкнутися до глибинних наукових проблем обраної ними галузі знань і стати продовжувачами традицій і досягнень кращих науковців України.

Комплексний підхід до реалізації інноваційної моделі економіки країни неодмінно вимагає запровадження сучасних ефективних технологій навчання у системі освіти. Ключем до розуміння технологічної побудови навчального процесу в сучасній освіті є послідовна орієнтація цього процесу на гарантоване досягнення чітко визначених дидактичних цілей формування сучасного конкурентоздатного фахівця, який володіє відповідними особистісними і професійними якостями.

У навчальному процесі великого значення набуває застосування активних методів навчання, як одного із ефективних засобів реалізації інноваційних підходів в освіті. У європейській і вітчизняній практиці стали актуальними такі засоби активізації навчального процесу, як системи пізнавальних і творчих наукових завдань, застосування різних прийомів співпраці і наукового діалогу, групової та індивідуальної наукової роботи. Активні методи навчання іноземної мови, на нашу думку, можна розділити на аналіз конкретних ситуацій майбутньої професійної діяльності та тренінги, які в свою чергу розподіляються на рольові, імітаційні, організаційно-діяльні та ділові. Ефективна реалізація активних методів сприяє вдосконаленню навичок систематизації та актуалізації набутих студентами компетенцій, підготовки та оцінювання процесу усного мовлення з використанням широкого спектру форм і методів, які враховують знання студентів, їх уміння та особисте ставлення до зазначених аспектів. Активізація навчального процесу завдяки відповідним практично орієнтованим методам навчання обумовлює демонстрацію прийомів і способів рішення виконавських завдань у нерозривному зв'язку з конкретикою завдання. Ознаками втілення в життя високого класу майстерності студентів є запровадження принципу науковості та інноваційності в навчальному процесі.

Запровадження інноваційних технологій навчання іноземної мови як один з факторів інтеграції науки і освіти надає можливість студентам вдосконалити творче, аналітичне мислення та набутти компетентностей сучасного конкурентоздатного фахівця на ринку праці.

Ушеренко С.В., к.е.н., доцент
кафедри фінансів підприємств

ПОСИЛЕННЯ НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ВИКЛАДАННЯ «ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ» І «ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ»

На сучасному етапі внаслідок посилення конкуренції на ринку праці і підвищення рівня вимог до випускників усіх вищих навчальних закладів зростає значення наукового забезпечення навча-

льного процесу. Наукові дослідження поряд із підготовкою фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів є важливим напрямом діяльності нашого університету, про що свідчить не тільки створення та успішне функціонування дослідницьких інститутів, але й постійна кропітка наукова діяльність науково-педагогічного складу університету, послідовне залучення до науково діяльності студентської молоді.

Закріплення теоретичних знань, стимулювання пізнавальної активності, розвиток аналітичного мислення, набуття практичних навичок, формування здатностей швидкого реагування на зміни і прийняття адекватних рішень — таким є комплекс завдань, вирішенню яких сприятиме впровадження в навчальний процес сучасних технологій навчання, використання адаптованого до вітчизняних умов зарубіжного досвіду активних методів навчання.

Для підготовки сучасних висококваліфікованих працівників, які будуть користуватися попитом на ринку праці важливим є, безумовно, використання різноманітних організаційних форм проведення аудиторних занять як лекцій (проблемна лекція, лекція-дискусія, слайд-лекція, бінарна лекція тощо), так і практичних занять (семінар-вирішення практичних завдань, семінар-дискусія, міні-кейс, семінар-конференція, семінар-«мозковий штурм», семінар-розв'язання ситуаційних вправ з елементами аналізу та інші).

Однак, на нашу думку, не менш важливим, поряд з використанням інноваційних форм навчання, є якість їх наповнення — інформаційна насиченість, відображення рівня наукових розробок з проблематики навчальної дисципліни чи спецкурсу, врахування принципів змін, що відбуваються внаслідок глобалізація світової економіки і фінансових ринків, що зокрема призвело до застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні.

Проблемний характер викладу лекційного матеріалу активізує творчий пошук для вирішення завдань, що закладає у сьогоденного студента здатність до прийняття рішень у майбутній професійній діяльності. При цьому, однак, викладачеві слід враховувати не тільки оновлення задач, що їх будуть вирішувати потенційні працівники, але й необхідність надання певного обсягу теоретичних знань новим потокам студентів.

З урахуванням важливості наукової складової викладання «Фінансів підприємств» і «Фінансового менеджменту», напрямами її посилення, на нашу думку, можуть бути визначені такі:

— відображення у лекціях досягнень провідних учених як українських, так і зарубіжних, з урахуванням новизни для української фінансово-економічної думки проблематики фінансів підприємств і фінансового менеджменту;

— узагальнення теоретичних досліджень усього науково-педагогічного складу кафедри фінансів підприємств для спільного використання їх при викладанні лекційного матеріалу, проведенні практичних занять різних організаційних форм, що дозволить підвищити якісний рівень навчального процесу за одночасного пропагування серед студентів наукових здобутків викладачів кафедри;

— інтенсифікація індивідуальної наукової роботи викладачів з проблематики як фінансів підприємств, так і управлінської діяльності у сфері фінансів підприємств для подальшого використання результатів власних наукових досліджень при викладанні лекційного матеріалу, проведенні практичних занять;

— залучення до науково-дослідної роботи студентів для формування у них зацікавленості у творчій діяльності, що дозволить уникнути однобічного спрямування тільки на вирішення практичних завдань у майбутній діяльності і, водночас, може сприяти якісному вирішенню таких завдань.

При цьому звертаємо увагу на певні труднощі щодо стимулювання наукового інтересу студентів внаслідок реалізації ними права самостійно обирати частину дисциплін згідно з визначеними інтересами та потребами для працевлаштування. Дійсно, за такого підходу забезпечується певний (помірний, достатній або й високий) рівень професіоналізму, однак, відкритими залишаються питання щодо інтелектуального рівня майбутнього фахівця, формування його наукового потенціалу, розвитку здатності до творчої праці.

Завданням сприянню формуванню «збалансованого» фахівця на виході з університету в умовах власного вибору студентом пріоритетів на вході актуалізує пошук важелів впливу на студентів, способів активізації і заохочення до наукової діяльності, серед яких може бути сумісна наукова діяльність студентів і викладачів у формі тез на наукові та науково-практичні конференції (у тому числі міжнародні), статей у наукових і науково-практичних журналах.

Підсумовуючи, слід зазначити, що питанням набуття практичних компетенцій з таких дисциплін, як «Фінанси підприємств» і «Фінансовий менеджмент» приділяється значна уваги — формування професійних компетенцій у майбутніх фахівців досягається у процесі вирішення навчальних завдань практичного спрямування. Водночас, слід констатувати, що у студентів зменшується зацікавленість у набутті теоретичних знань, здійсненні наукових досліджень, що потребує невідкладного реагування з боку науково-педагогічного складу університету.